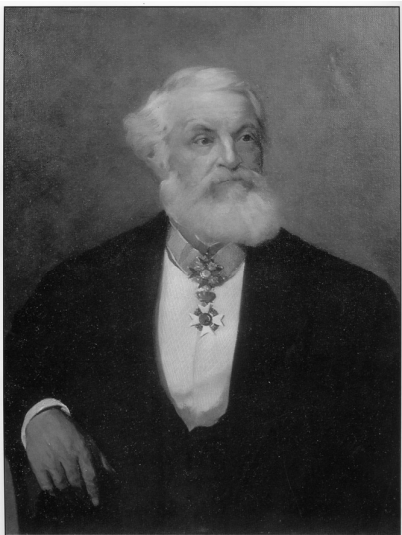

V. ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Στα πλαίσια των αναφορών μας, στα πρόσωπα που διετέλεσαν πρωτεύοντα ρόλο στην λειτουργία του Τζανείου Νοσοκομείου, αξίζει να γίνει ιδιαίτερη μνεία στον Θεόδωρο Αφεντούλη που καθόρισε την ίδρυση, την πορεία και τον χαρακτήρα του ιδρύματος τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του.

Ο Θεόδωρος Αφεντούλης (Ζαγορά Πηλίου 1824 – Πειραιάς 1893) σπούδασε ιατρική στην Ελλάδα και το 1843 έως το 1848 μετεκπαιδεύτηκε στο Μόναχο, το Παρίσι και τη Βουδαπέστη. Όταν επέστρεψε στην Ελλάδα το 1848 έγινε έκτακτος Καθηγητής της Γενικής και της Παθολογικής Ανατομικής και το 1862 τακτικός Καθηγητής της Φαρμακολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διετέλεσε Κοσμήτωρ της Ιατρικής το 1865 και το 1891 και Πρύτανης το 1887. Με το έργο του έθεσε τα θεμέλια της σύγχρονης Φαρμακολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 19^{ου} αιώνα. Ήταν ένας ευσυνειδητός

πανεπιστημιακός δάσκαλος, με πλούσια κοινωνική και πατριωτική δράση και αξιόλογο συγγραφικό έργο. Ήταν από τους πιο φανατικούς υποστηρικτές της επανάστασης στη Θεσσαλία (1854) και στην Κρήτη (1866, 1878). Έγινε αντιπρόεδρος στην Εθνοσυνέλευση του 1863.

Ο Θεόδωρος Αφεντούλης εκτός από τη διδακτική και συγγραφική του ενασχόληση ανέπτυξε επιτυχή δραστηριότητα σε όλους τους τομείς της ιατρικής. Το 1854-55 κυκλοφόρησε το τρίτομο σύγγραμμά του «Στοιχεία Παθολογικής Ανατομίας». Κλασικό σύγγραμμα αποτελεί η τρίτομη «Φαρμακολογία, ήτοι περί Φύσεως και Δυνάμεως και Χρήσεως Φαρμάκων» (1875) και τα «Στοιχεία Επιστημονικής Φυτολογίας» (1887).

Διετέλεσε διευθυντής επί σειρά ετών του Τζανείου Νοσοκομείου. Σημαντική ήταν η προσφορά του στη διοίκηση του νοσοκομείου ως μέλος του αδελφάτου και στην επιστημονική διεύθυνση της Παθολογικής Κλινικής. Ασκούσε την ιατρική στον Πειραιά. Ανάμεσα στα πανεπιστημιακά του καθήκοντα και το έργο του στο Τζάνειο, διέθετε χρόνο να περιθάλπει με φροντίδα τους αρρώστους ακόμη και στα σπίτια τους.

Το όνομά του συνδέθηκε άρρηκτα με το Τζάνειο Νοσοκομείο και το δόγμα του «Ουδείς Έλλην ιατρός αφιλοσόφητος». Κατά τη θεμελίωση του νοσοκομείου αναφέρει στον πανηγυρικό του λόγο: «Άνδρες, Πειραιείς έναν νέον σταθμόν θεμελιώνομεν σήμερον εις την όδον του πολιτισμού. Ένα νέον τρόπαιον δημιουργούμεν σήμερον κατά της βαρβαρότητος και κατά του στενόκαρδου εγωισμού. Μίαν νέα απόδειξιν παρέχομεν σήμερον εις τον κόσμον τον εξευγενισμένον.

Στο Τζάνειο εκτελούσε και φαρμακολογικά πειράματα, όπως αναφέρει στον τρίτο τόμο της φαρμακολογίας του, μια εποχή όπου η πειραματική φαρμακολογία ήταν άγνωστη στην Ελλάδα.

Παράλληλα, καλλιέργησε τον πεζό και ποιητικό λόγο και συγκέντρωσε τα έργα του στον τόμο «Φιλολογικά Πάρεργα» (1870-1881).

Στ. Ι. Μαγιάτης